„See wõib küll nii olla, aga mina ei saa sest aru, miks tal sest nii kade meel on," ütles Mart isa sõnade peale.

„Aga seda wõin sulle ütelda," lisas isa juure, „et Anu kül kulda wäärt tüdruk on. Alati on ta lahke ja helde mu wasta olnud. Kui Anud ei oleks olnud, siis ei oleks meile wist ka meie endist maatükikest enam kätte jäetud, sest peremees oleks ise ära wõtnud, aga Anu seisis selle eest, et ta seda mitte ei teinud. Selle pärast armastawad teda waesed inimesed ümber ringi, sest ta aitab ja tröästib, kus tal wähe wõimalik on, ja wõimalik on tal see, sest ta on rikka mehe ainus tütar ja südamest hää ja helde inimene nagu ingel."

Wana mees oli üsna täis waimustust saanud Anud kiites, ja Mardi süda büppas sees, et tema pruuti isa nii täie suuga kiitis, teda koguni ingliks nimetas, ja see ingel pidi kord tema omaks saama, sest ta oli ju seda oma suuga lubanud. Mardi silmanägu hakkas uueste rõõmust hiilgama. Armastaw süda ei küsi esimesel silmapilgul sugugi takistuste järele, waid on rõõmus, et ta üleüldse armastab ja et armastadaw inime kiidetaw on. Mart palus nüüd weel wanemaid, et nad sest asjast kellelegi sõnakest ei räägiks, mis need muidugi juba ise tarwis arwatawad olewat. — -- —

Waatame nüüd ka Anu poole, kuda tema käsi käis. Tema läks ka kodu, kus isa teda wasta wõttis ja oma juure kutsus:

„Tule nüüd siia Anu ja jutusta mulle, mis õpetaja jutluses ütles," ütles ta oma tüttrelle, kes muidugi warsti sõna kuulis ja jutluse nii hästi ära jutustas, kui talle just oli meele jäänud. Aga jutustamise ajal sai ka Anu isa pea aru, et Anu mitte nii hästi oma asja ei teinud, kui see wahest enne oli sündinud, ja peagi küsis isa tema käest:

„Kuule, Anu, mis sul täna wiga on, et sa mitte nii ei ole, kui sa enne ikka oled olnud? Su mõtted näikse koguni laiali olewat; kust see ometi tuleb? Seda ma ei ole ial enne sinust näinud."

Anu jäi esite wiiwitades wait, sest ta ei julgenud ju seda asja sugugi isale jutustada. Wiimaks ütles ta natuke märisewa häälega: „Oh, see ei ole midagi, mul sai teel natuke palaw, sest ep see tuleb, muust midagi."

„Ei ma seda mitte usu," ütles isa, „et see ükši sest tuleb; sinu mõtted on wist ikka mujal. Ütle mulle, kas sa ükšipäini wõi mõne teise seltsis kodu tulid kirikust?"

„Ei tulnud üksi," wastas Anu ja nägu lõi enesel wäga lõkendama.

„Kes siis ühes sinuga tuli?" küsis isa ikka elawamalt.

„Sauna Mart sai minuga teel kokku, ja et meil üks tee oli, siis tulime ühes, seni kui kodu jõudsime," kostis tütar.

„Sauna Mart?" küsis isa äkitselt ja walju häälega, „see meie saunamehe koolitatud poeg? Wõi temaga tulid! Ma ütlen sulle, Anu, hoia ennast tema eest! Tema on üks teiste inimeste eksitaja. Meie õpetaja herra ütles seda. Tema loeb ilmalikka ja jumalakartmata raamatuid ja zeitungisid ja mõtab omale nii palju julgust, et ta koguni wabest õpetaja jutluste üle kohut mõistab; kuda tohib niisugune noor mees seda teha? Mis ta on? Muud midagi kui waese sauniku poeg, ei kodu ega kohta kusgil! Õpetaja herra ütleb küll, et ta kihelkonnakoolis esimene õppija ja tark poiss olnud, aga pärast on ta õigelt teelt ära eksinud ja oma kooliwanemate ja õpetaja wastu tänamataks saanud. Ta käib wabest linnas ja mujal niisugustes seltsides, mis koguni ilmalikud on, ja Jumala sõnast ei ole talle küllalt. Ta käib ka tihti niisuguste meestega ümber, kes Sakste wastased on. Need mehed ei olla enam usklikudgi. Waadaku ta parem, et ta omale ametit ja teenistust leiab, aga ärgu pidagu niisugust pool-hulguse elu."

Anu oli nende sõnade ajal, mis tema isa suust tuliwad, wabest tulipunaseks, siis jälle kahwatuks läinud. Neist sõnadest nägi ta selgeste ära, et tal wäga raske saaks olema, Marti, kelle pruudiks ta ennast Jumala ees oli lubanud, päris omaks saada. See tundmine oli temale hirmus walus. Tema isa, kes teda armastas, oli selle läbi peaaegu tema wastaseks saanud. Siisgi ei tahtnud ta oma peigmeest mitte nii paha nime alla jätta, waid nii palju tema eest seista kui wähe wõimalik.

„Mart ei pea mitte hulguse elu," ütles ta isale. „Sa tead ometi isegi, et ta oma wanemate armas poeg on, nende juures elab ja nende eest hoolt ja muret kannab, sest et nad juba

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1881, lk. 24